

Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos 2024

27.8.2024

Majandus pöörduv kasvule selle aasta lõpus

Välisnõudluse oodatav elavnemine 2024. aasta teisel poolel hakkab avalduma ka Eesti ekspordimahtude taastumises, kuid jõulisemat kasvu võib oodata järgmisel aastal. Sissetulekute ostujõu kasv, tarbimiskindluse kosumine ja vähenevad intressimaksud pööravad eratarbimise tõusule.

Majanduskasvu prognoos

	2011–2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
SKP reaalkasv, %	3,5	0,1	-3,0	-1,0	3,3	3,0	2,5	2,5
SKP nominaalkasv, %	7,2	15,9	4,8	2,7	7,1	5,4	4,9	4,8
SKP jooksevhindades (mld €)		36,4	38,2	39,2	42,0	44,3	46,4	48,7

Välis- ja sisemaised tegurid, aga ka maksumeetmed toovad kaasa mõningase hinnatõusu kiirenemise järgmisel aastal

2024. aasta sügiskuudel võib oodata tarbijahindade tõusu kiirenemist tulenevalt energiahindade languse taandumisest, oodatavast majanduse elavnemisest ning mõnede toidutoormete kallinemisest välisturgudel. 2025. aastal toob automaksu lisandumine kaasa inflatsiooni ajutise kiirenemise.

Hindade prognoos

muutus, %	2011–2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Tarbijahinnaindeks	2,2	19,4	9,2	3,8	4,2	2,2	2,0	2,0

Koalitsioonileppega plaanitavad eelarveseisu parandavad tulu- ja kulumeetmed mõjutavad Eesti majandusarengu väljavaadet

Koalitsioonileppe kateallikate stsenaariumi kohaselt kasvab majandus järgmisel aastal 2,1% ning 2026. aastal 2,7%. Tarbijahindade tõus kiireneb käibemaksu ja aktsiiside tõusu tõttu järgmisel aastal 0,8 ning 2026. aastal 1 protsendipunkti võrra.

Majanduskasv ja hindade areng koalitsioonileppe kateallikate stsenaariumis

	2024	2025	2026	2027	2028
SKP reaalkasv, %	-1,0	2,1	2,7	2,3	2,3
Tarbijahinnaindeksi muutus, %	3,8	5,0	3,2	2,3	2,2

Valitsussektori rahanduse väljavaated

Eelarvepuudujääk püsib sel aastal 3% tasemel, kuid koalitsioonilepet arvestamata järgnevatel aastatel süveneb

Käesoleva aasta eelarvepuudujääk püsib prognoosi kohaselt 2024. a lisaelarvega seatud 3% tasemel. Järgmise aasta puudujääk suureneb koalitsioonilepet arvestamata 4,4%ni SKPst peamiselt tulumaksumuudatuste, omanikutulude vähenemise ning Tervisekassa positsiooni halvenemise tõttu.

Valitsussektori eelarvepositsioon

% SKPst	2011-2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Nominaalne eelarvepositsioon	0,0	-1,0	-3,5	-3,0	-4,4	-4,2	-4,4	-3,8
Struktuurne eelarvepositsioon	-0,5	-1,4	-1,2	-0,2	-2,6	-3,3	-4,2	-4,1

Võlakoormus suureneb iga-aastaselt ning ulatub koalitsioonilepet arvestamata üle 30% SKP-st

Püsivalt suur eelarve puudujääk kasvatab võlakoormust viimase viie aasta keskmisest tõusust kiiremas tempos. Seoses sellega muutub ka võla teenindamine kallimaks. Koalitsioonilepet arvestamata suureneb intressikulu 1%ni SKPst 2028. aastaks. Võla teenindamise kulu kasv seab eelarvele täiendava koormuse, mis võib vähendada investeerimisvõimet ja takistada majanduskasvu. Riigieelarve rahavooline puudujääk kaetakse pika- ja lühiajaliste võlakirjaemissioonide ning laenude abil.

Valitsussektori võlakoormus

% SKPst	2011-2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Valitsussektori võlg kokku	10,7	18,3	19,3	23,3	25,6	28,3	31,0	33,2

Koalitsioonileppes kokkulepitud katteallikad vähendavad puudujääki püsivalt alla 3% SKP-st ning stabiliseerivad võlakoormuse kasvu

Koalitsioonileppes parandatakse riigi rahanduslikku seisut läbi maksumuudatuste ning valitsussektori tegevuskulude kärpe, mille tulemusel hakkab eelarvepuudujääk igaaastaselt vähenema ning võlakoormus püsib alla 25% SKPst.

Koalitsioonileppe katteallikate stsenaarium

% SKPst	2024	2025	2026	2027	2028
Valitsussektori nominaalne eelarvepositsioon	-3,0	-2,8	-2,0	-1,8	-1,2
Valitsussektori võlg kokku	23,2	24,1	24,6	24,9	24,8